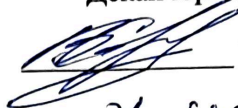

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного і європейського права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

 Віталій СЕРЬОГІН

«31» серпня 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Міжнародно-правове регулювання захисту персональних даних
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
галузь знань:	29 Міжнародні відносини
спеціальність:	293 Міжнародне право
освітньо-професійна програма	Міжнародне право
вид дисципліни:	вибіркова
факультет:	юридичний

2023/2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою юридичного факультету

«31» серпня 2023 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Фоміна Ліна Олександрівна, кандидат юридичних наук,
доцент, доцент кафедри міжнародного і європейського
права

Фомін Павло Вікторович, доктор філософії PhD, доцент
кафедри міжнародного і європейського права

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного і європейського права юридичного факультету

Протокол від «31» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри
міжнародного і європейського права

Тетяна СИРОЇД

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 293 Міжнародне право

Гарант освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Міжнародне право»
кандидат юридичних наук, доцент

Ліна ФОМІНА

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від «31» серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Ганна ЗУБЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародно-правове регулювання захисту персональних даних» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 293 Міжнародне право.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – опанування певним інструментарієм у сфері захисту персональних даних, вивчення міжнародно-правових засад у сфері захисту персональних даних на універсальному і регіональному рівнях.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення зі становленням та розвитком правових засад захисту персональних даних на міжнародному рівні;
- вивчення поняття, категорій персональних даних;
- ознайомлення з принципами захисту персональних даних;
- вивчення положень міжнародно-правових актів універсального і регіонального рівнів у сфері захисту персональних даних;
- ознайомлення з практикою Європейського суду з прав людини у сфері захисту персональних даних;
- вивчення особливостей захисту персональних даних у діяльності правоохоронних органів;
- ознайомлення з формами і напрямками міжнародного співробітництва у запобіганні, розслідуванні, судовому переслідуванні та покаранні за шахрайство, неправомірне використання і фальсифікацію персональних даних і пов'язані злочини;
- вивчення порядку захисту персональних даних при використанні цифрових технологій та в мережі Інтернет;
- оволодіння навичками роботи з міжнародно-правовими актами, зокрема, щодо визначення їх юридичної природи, інтерпретації їх змісту та співвідношення з іншими актами міжнародного права та національного законодавства;
- здатність кваліфіковано застосовувати міжнародно-правові акти у різних сферах юридичної діяльності;

- здатність кваліфіковано тлумачити міжнародно-правові акти та давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з міжнародно-правових питань;
- здатність приймати обґрунтовані та ефективні управлінські рішення;
- уміння застосовувати набуті знання, вміння й навички у сфері міжнародного права на практиці.

1.3. Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є міжнародно-правові відносини у сфері захисту персональних даних. Програма навчальної дисципліни складається з одного розділу.	
Нормативна / за вибором За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
8-й	8-й
Лекції	
30 год.	8
Практичні, семінарські заняття	
30 год.	6
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
90 год.	136 год.
Контрольна робота	
1	1
Індивідуальне завдання	
-	-
Форма контролю	
Залік	

1.6. Заплановані результати навчання

У результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні набути таких компетентностей:

ЗК 2. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 10. Здатність працювати в міжнародному контексті;

ЗК 13. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми;

ЗК 15. Цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність;

ПК4. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, закріплених універсальними (на рівні ООН) і регіональними актами з прав людини (на рівні Ради Європи, ОБСЄ, Європейського Союзу, СНД); міжнародних універсальних і регіональних інституційних механізмів захисту прав людини;

ПК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права з таких галузей, як: право міжнародних договорів, право зовнішніх зносин, міжнародне повітряне право, міжнародне морське право, міжнародне космічне право, право міжнародних організацій, право прав людини, міжнародне економічне право, міжнародне екологічне право, міжнародне кримінальне право, право міжнародної безпеки, міжнародне гуманітарне право;

ПК6. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного приватного права;

ПК7. Знання і розуміння європейського права і права Європейського Союзу;

ПК13. Здатність вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: договорами, актами міжнародних організацій тощо, – аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти та супровідну документацію українською й іноземними мовами;

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел;

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю;

ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;

ПРН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних;

ПРН18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної і міжнародної правових систем;

ПРН19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей національного права; міжнародного права; європейського права і права Європейського Союзу;

ПРН23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів на національному і міжнародному рівнях у різних правових ситуаціях.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема № 1. Становлення та розвиток права на захист персональних даних у міжнародному праві

Право на захист персональних даних. Міжнародно-правові акти у галузі захисту персональних даних. Роль ООН у захисті персональних даних.

Тема № 2. Поняття, категорії персональних даних

Поняття «персональні дані». Доктринальні підходи до визначення поняття «персональні дані». Суб'єкти персональних даних. Категорії персональних даних. Чутливі категорії персональних даних. Медичні дані. Біометричні дані. Порядок доступу до персональних даних. Обробка персональних даних у приватних, журналістських та творчих цілях.

Тема № 3. Принципи захисту персональних даних

Поняття та принципи обробки персональних даних. Законність, правомірність і прозорість; цільове обмеження; мінімізація даних; точність; обмеження зберігання; цілісність і конфіденційність; підзвітність.

Тема № 4. Захист персональних даних при використанні цифрових технологій та в мережі Інтернет

Особливості захисту персональних даних у мережі Інтернет. Сучасні загрози безпеці використання персональних даних у мережі Інтернет. Міжнародно-правові засади захисту персональних даних у цій сфері. Заходи захисту персональних даних у мережі Інтернет.

Тема № 5. Захист персональних даних у межах Ради Європи

Міжнародно-правові акти у сфері захисту персональних даних. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Конвенція про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних. Консультативний комітет.

Тема № 6. Практика ЄСПЛ щодо захисту персональних даних

Доступ до персональних даних. *Naralambie v. Romania*. *Godelli v. Italy*. *M.K. v. France*. Захист персональних даних і свобода вираження поглядів та право на інформацію. *Hoiness v. Norway*. *Khadija Ismayilova v. Azerbaijan*. *Bremner v. Turkey*.

Satakunnan Markkinapörssi Oy and Satamedia Oy v. Finland. Згода суб'єкта даних. *Bogomolova v. Russia*. *Elberte v Latvia*. Дані про здоров'я. *Radu v. the Republic of Moldova*. *Surikov v. Ukraine*. Перехоплення повідомлень. *Mustafa Sezgin Tanrikulu v Turkey*. *Big Brother Watch v. the United Kingdom*. Обробка персональних даних поліцією. *Mikolajová v. Slovakia*. *Zaichenko v. Ukraine*. *Visy v. Slovakia*.

Тема № 7. Правова основа захисту персональних даних в Європейському Союзі

Правові засади захисту персональних даних в Європейському Союзі. Директива Європейського Парламенту і Ради 95/46/ЄС «Про захист фізичних осіб при обробці персональних даних і про вільне переміщення таких даних». Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 «Про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільне переміщення таких даних». Директива 2002/58/ЄС щодо обробки персональних даних та захисту приватного життя в електронних комунікаціях. Порядок обробки персональних даних. Права суб'єктів персональних даних. Гарантії захисту персональних даних.

Тема № 8. Інституційний захист персональних даних в Європейському Союзі

Особливості обробки персональних даних установами та органами Європейського Союзу. Захист персональних даних під час обробки установами та органами Європейського Союзу. Європейський інспектор із захисту даних. Європейська рада із захисту даних. Агентство Європейського Союзу з питань мережевої та інформаційної безпеки.

Тема № 9. Захист персональних даних у діяльності правоохоронних органів

Право Ради Європи щодо захисту персональних даних у сфері діяльності поліції та кримінального судочинства. Використання персональних даних поліцією. Будапештська конвенція про кіберзлочинність. Право Європейського Союзу щодо захисту персональних даних у сфері діяльності поліції та кримінального судочинства. Правові інструменти захисту персональних даних у сфері поліцейського та правоохоронного транскордонного співробітництва. Захист персональних даних Європолом та Євроюстом. Захист персональних даних у спільних інформаційних системах на рівні ЄС.

Тема № 10. Злочини, пов'язані з неправомірним використанням і фальсифікацією персональних даних

Міжнародно-правові засади протидії злочинам, пов'язаним з неправомірним використанням і фальсифікацією персональних даних. Міжнародне співробітництво у запобіганні, розслідуванні, судовому переслідуванні та покаранні за шахрайство, неправомірне використання і фальсифікацію персональних даних і пов'язані злочини. Міжурядова група експертів з підготовки дослідження про шахрайство і злочинного неправомірного використання і фальсифікації особистих даних.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	П	лаб.	інд	с.р.		л	п	лаб.	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Міжнародно-правове регулювання права на захист персональних даних	16	4	4			8	18	2	2			14
Тема 2. Поняття, категорії персональних даних	14	2	2			10	18	2				14
Тема 3. Принципи захисту персональних даних	14	2	2			10	12					12
Тема 4. Захист персональних даних при використанні цифрових технологій та в мережі Інтернет	14	2	2			10	14					14
Тема 5. Захист персональних даних у межах Ради Європи	14	2	2			10	14					14
Тема 6. Практика ЄСПЛ щодо захисту персональних даних	16	4	4			8	18	2	2			14
Тема 7. Правова основа захисту персональних даних в Європейському Союзі	16	4	4			8	12					12
Тема 8. Інституційний захист персональних даних в Європейському Союзі	16	4	4			8	16	2	2			14
Тема 9. Захист персональних даних у діяльності правоохоронних органів	16	4	4			8	14					14
Тема 10. Злочини,	14	2	2			10	14					14

пов'язані з неправомірним використанням і фальсифікацією персональних даних												
Усього годин	150	30	30			90	150	8	6			13 6

4. Теми семінарських занять (денна / заочна / дистанційна форми навчання)

№ з\п	Назва теми	Кількість годин
1.	Міжнародно-правове регулювання права на захист персональних даних	4/2
2.	Поняття, категорії персональних даних	2
3.	Принципи захисту персональних даних	2
4.	Захист персональних даних при використанні цифрових технологій та в мережі Інтернет	2
5.	Захист персональних даних у межах Ради Європи	2
6.	Практика ЄСПЛ щодо захисту персональних даних	4/2
7.	Правова основа захисту персональних даних в Європейському Союзі	4
8.	Інституційний захист персональних даних в Європейському Союзі	4/2
9.	Захист персональних даних у діяльності правоохоронних органів	4
10.	Злочини, пов'язані з неправомірним використанням і фальсифікацією персональних даних	2
		Всього: 30/6

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин денна/заочна/дистанційна форми навчання
1	Тема: Міжнародно-правове регулювання права на захист персональних даних	8/14

	<p><i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповіді на тести, підготувати презентаційний матеріал.</p>	
2	<p>Тема: Поняття, категорії персональних даних</p> <p><i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповіді на тести, підготувати презентаційний матеріал.</p>	10/14
3	<p>Тема: Принципи захисту персональних даних</p> <p><i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповіді на тести, підготувати презентаційний матеріал.</p>	10/12
4	<p>Тема: Захист персональних даних при використанні цифрових технологій та в мережі Інтернет</p> <p><i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповіді на тести, підготувати презентаційний матеріал.</p>	10/14
5	<p>Тема: Захист персональних даних у межах Ради Європи</p> <p><i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповіді на тести, підготувати презентаційний матеріал.</p>	10/14
6	<p>Тема: Практика ЄСПЛ щодо захисту персональних даних</p> <p><i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповіді на тести, підготувати презентаційний матеріал.</p>	8/14
7	<p>Тема: Правова основа захисту персональних даних в Європейському Союзі</p>	8/12

	<i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, міжнародними актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповіді на тести, підготувати презентаційний матеріал.	
8	Тема: Інституційний захист персональних даних в Європейському Союзі <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповіді на тести, підготувати презентаційний матеріал.	8/14
9	Тема: Захист персональних даних у діяльності правоохоронних органів <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповіді на тести, підготувати презентаційний матеріал.	8/14
10	Тема: Злочини, пов'язані з неправомірним використанням і фальсифікацією персональних даних <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво в цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповіді на тести.	10/14
	Разом	90/136

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання розвивають можливості самостійної роботи і сприяють більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Види індивідуальних завдань з навчальної дисципліни (реферати, контрольні роботи, що виконуються під час аудиторних занять та самостійної роботи, курсові, дипломні роботи тощо) визначаються навчальним планом. Індивідуальні завдання полягають у підготовці реферату за визначеною, або обраною студентом за допомогою викладача, темою та інших видів робіт, які затверджуються кафедрою.

Терміни видачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються програмою навчальної дисципліни.

Індивідуальні завдання виконуються особою, яка навчається, самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання робіт комплексної тематики кількома особами.

7. Методи навчання

Метод навчання – взаємопов'язана діяльність викладача та студента, спрямована на засвоєння студентами системи знань, набуття умінь і навичок, їх виховання і загальний розвиток.

Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний. Студенти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури. Студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в межах репродуктивного (відтворюючого) мислення. Цей метод знаходить широке застосування для передачі великого масиву інформації.

Репродуктивний метод. Діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписами, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях. Організовується діяльність студентів за кількаразовим відтворенням засвоєваних знань. Для цього використовуються різноманітні вправи, практичні завдання, програмований контроль, різні форми самоконтролю.

Метод проблемного викладу. Науково-педагогічний працівник (НПП) до викладу матеріалу ставить проблему, формулює пізнавальне завдання на основі різних джерел і засобів. Показує спосіб вирішення поставленого завдання. Спосіб досягнення мети – розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів. Студенти стають свідками й учасниками наукового пошуку. Студенти не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки НПП.

Частково-пошуковий, або евристичний, метод. Полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань. Пошук рішення відбувається під керівництвом НПП. Процес мислення здобуває продуктивний характер. Процес мислення поетапно направляється й контролюється НПП або самими студентами на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах.

Дослідницький метод. Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студентів. Студенти самостійно вивчають літературу, джерела, виконують інші дії пошукового характеру. Завдання, які виконуються з використанням дослідницького методу, повинні містити в собі всі елементи самостійного дослідницького процесу (постановку завдання, обґрунтування, припущення, пошук відповідних джерел необхідної інформації, процес розв'язання завдання).

Дискусійні методи. Елементи дискусії (суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі) можуть бути використані майже в будь-яких організаційних формах навчання, включаючи лекції.

Метод моделювання. Моделювання ситуацій під час навчального процесу – це створення таких ситуацій-моделей, де реальні об'єкти замінюються символами і взаємовідносини між учасниками діяльності складаються не природно, а організовані спеціально під керівництвом НПП, тобто штучно.

8. Методи контролю

Методи контролю – це способи діагностичної діяльності, які дозволяють здійснювати зворотний зв'язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність навчального процесу.

Контрольні заходи визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Самоконтроль призначений для самооцінки здобувачами вищої освіти якості засвоєння навчального матеріалу навчальної дисципліни (розділу, теми). З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у методичних розробках для семінарських занять передбачаються питання для самоконтролю.

Кафедральний контроль проводиться з метою оцінки рівня підготовки студентів з навчальної дисципліни на різних етапах її вивчення і здійснюється у вигляді вхідного, поточного, рубіжного та семестрового контролю.

В освітньому процесі використовуються такі види контролю результатів навчання: вхідний, поточний протягом семестру, контрольні роботи, передбачені навчальним планом, приймання індивідуальних завдань, курсових робіт, підсумковий семестровий, відстрочений контроль.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс. Вхідний контроль проводиться на першому занятті за завданнями, що відповідають програмам попереднього навчання. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах та засіданнях методичних комісій спільно з науково-педагогічними працівниками, які проводять заняття із забезпечення дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування освітнього процесу.

Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять протягом семестру. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на практичних, семінарських заняттях, лекціях, у формі

колоквіуму, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо. Конкретні форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються програмою навчальної дисципліни. Результати оцінювання роботи студентів мають бути доведені до відома студентів своєчасно. Формою поточного контролю є ректорські контрольні роботи. Результати оцінювання ректорських контрольних робіт можуть зараховуватися як результати виконання контрольної роботи, передбаченої навчальним планом.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студента. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни. Семестровий контроль проводиться у формі заліку або семестрового екзамену з конкретної навчальної дисципліни. Студента допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр з цієї дисципліни.

Семестровий залік – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентами лекційного матеріалу, а також виконаних ними певних робіт на семінарських заняттях. Семестровий залік не передбачає обов'язкової присутності студентів за умови виконання ними всіх видів робіт, передбачених навчальним планом за семестр.

Максимальна сума балів, яку може набрати студент при складанні заліку з навчальної дисципліни, складає 40.

Семестровий екзамен – форма підсумкового контролю з окремої навчальної дисципліни за семестр, що спрямована на перевірку засвоєння теоретичного та практичного матеріалу. Екзамени складають за екзаменаційними білетами, затвердженими кафедрою. Викладач в обов'язковому порядку повинен ознайомити студентів зі змістом екзаменаційних питань, зразком екзаменаційного білету на початку вивчення навчальної дисципліни.

Максимальна сума балів, яку може набрати студент при складанні екзамену з навчальної дисципліни, складає 40.

Оцінка підсумкового контролю виставляється за національною шкалою як сума балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру при виконанні контрольних заходів, передбачених програмою навчальної дисципліни (практики) та балів, набраних при складанні семестрового екзамену.

Максимальна сума балів, які може набрати студент при вивченні навчальної дисципліни, складає 100.

8.1. Питання, які виносяться на складання поточного та підсумкового контролю

1. Право на захист персональних даних.
2. Міжнародно-правові акти у галузі захисту персональних даних.
3. Роль ООН у захисті персональних даних.
4. Підходи до визначення поняття «персональні дані».
5. Доктринальні підходи до визначення поняття «персональні дані».
6. Суб'єкти персональних даних.
7. Категорії персональних даних: загальна характеристика.
8. Медичні дані.
9. Біометричні дані.
10. Принципи обробки персональних даних.
11. Принцип законності, правомірності і прозорості.
12. Принцип цільового обмеження.
13. Принцип мінімізації даних.
14. Принцип точності.
15. Принцип обмеження зберігання.
16. Принцип цілісності і конфіденційності;
17. Принцип підзвітності.
18. Особливості захисту персональних даних у мережі Інтернет.
19. Сучасні загрози безпеці використання персональних даних у мережі Інтернет.
20. Міжнародно-правові засади захисту персональних даних у мережі Інтернет.
21. Заходи захисту персональних даних у мережі Інтернет.
22. Міжнародно-правові акти Ради Європи у сфері захисту персональних даних.
23. Конвенція про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних: загальна характеристика.
24. Консультативний комітет, створений на підставі Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних.
25. Практика ЄСПЛ щодо доступу до персональних даних. *Haralambie v. Romania. Godelli v. Italy. M.K. v. France.*
26. Практика ЄСПЛ щодо співвідношення захисту персональних даних і свободи вираження поглядів та права на інформацію. *Hoiness v. Norway. Khadija Ismayilova v. Azerbaijan. Bremner v. Turkey. Satakunnan Markkinapörssi Oy and Satamedia Oy v. Finland.*
27. Практика ЄСПЛ щодо згоди суб'єкта даних. *Vogomolova v. Russia. Elberte v Latvia.*
28. Практика ЄСПЛ щодо даних про здоров'я. *Radu v. the Republic of Moldova. Surikov v. Ukraine.*
29. Практика ЄСПЛ щодо перехоплення повідомлень. *Mustafa Sezgin Tanriku v Turkey. Big Brother Watch v. the United Kingdom.*
30. Практика ЄСПЛ щодо обробки персональних даних поліцією. *Mikolajová v. Slovakia. Zaichenko v. Ukraine. Visy v. Slovakia.*

31. Правові засади захисту персональних даних в Європейському Союзі.
32. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 «Про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільне переміщення таких даних».
33. Реформа захисту персональних даних в Європейському Союзі.
34. Порядок обробки персональних даних в Європейському Союзі.
35. Права суб'єктів персональних даних в Європейському Союзі.
36. Гарантії захисту персональних даних в Європейському Союзі.
37. Особливості обробки персональних даних установами та органами Європейського Союзу.
38. Захист персональних даних під час обробки установами та органами Європейського Союзу.
39. Європейський інспектор із захисту даних.
40. Європейська рада із захисту даних.
41. Агентство Європейського Союзу з питань мережевої та інформаційної безпеки.
42. Право Ради Європи щодо захисту персональних даних у сфері діяльності поліції та кримінального судочинства.
43. Використання персональних даних поліцією. Будапештська конвенція про кіберзлочинність.
44. Право Європейського Союзу щодо захисту персональних даних у сфері діяльності поліції та кримінального судочинства.
45. Правові інструменти захисту персональних даних у сфері поліцейського та правоохоронного транскордонного співробітництва.
46. Захист персональних даних Європолом та Євроюстом.
47. Захист персональних даних у спільних інформаційних системах на рівні ЄС.
48. Міжнародно-правові засади протидії злочинам, пов'язаним з неправомірним використанням і фальсифікацією персональних даних.
49. Міжнародне співробітництво у запобіганні, розслідуванні, судовому переслідуванні та покаранні за шахрайство, неправомірне використання і фальсифікацію персональних даних і пов'язані злочини.
50. Міжурядова група експертів з підготовки дослідження про шахрайство і злочинного неправомірного використання і фальсифікації особистих даних.

9. Схема нарахування балів

Загальна кількість балів – 100.

Кількість балів за екзамен/залік – 40.

Кількість балів протягом семестру – 60:

Кількість балів за відповіді на семінарських заняттях $\sum 40 = 40$:

Формула обчислення

$$\sum 40 = \sum 1 \times 8 \text{ (вісім)}$$

Σ 2

Примітка:

Σ40 – сума максимальної кількості балів

Σ1 – сума балів, що отримав студент за відповіді на семінарських заняттях.

Σ2 – кількість семінарських занять протягом семестру.

8 – коефіцієнт

Контрольна робота – 20 балів.

Поточний контроль						Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Екзамен /залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	TN				
Σ40						20	60	40	100

T1, T2 ... TN – теми.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 10 додаткових (заохочувальних) балів, але в межах максимальної загальної суми балів – 100.

Відповідь на семінарському занятті – **1-5 балів**.

Критерії оцінювання усної відповіді.

Поточний контроль здійснюється, зокрема, у формі опитування та перевірки результатів виступів на семінарських та практичних заняттях в п'ятибальній шкалі оцінок.

5 балів ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом усього практичного заняття;
- дає повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами з доктринальних джерел та посиланням на чинне законодавство;
- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;
- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

4 бали ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;
- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

3 бали ставиться за наступних умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;

- в цілому виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає помилки і усвідомлює їх тільки після вказівка викладача;

- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі;

- не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

2 бали ставиться за наступних умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;

- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;

- викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.

1 бал ставиться за наступних умов:

- студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;

- виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

Критерії оцінювання контрольних та екзаменаційних/залікових робіт.

Контрольні та екзаменаційні (залікові) роботи виконуються у письмовій формі. Контрольна робота складається з 20 тестових завдань, екзаменаційна/залікова робота – із 40 тестових завдань. Кожне тестове завдання має п'ять варіантів відповідей, тільки одне яких є правильним; за кожну правильну відповідь нараховується один бал.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	За чотирирівневою шкалою оцінювання	За дворівневою шкалою оцінювання
90-100	відмінно	зараховано
70-89	добре	зараховано
50-69	задовільно	зараховано
1-49	незадовільно	незараховано

10. Рекомендована література

Основна література:

Міжнародно-правові акти:

1. Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.119.01.0001.01.ENG (date of access: 29.08.2023).
2. Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by competent authorities for the purposes of the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, and on the free movement of such data, and repealing Council Framework Decision 2008/977/JHA URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3A0J.L_.2016.119.01.0089.01.ENG (date of access: 29.08.2023).
3. Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council of 12 July 2002 concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector (Directive on privacy and electronic communications). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32002L0058> (date of access: 29.08.2023).
4. Regulation (EC) No 45/2001 of the European Parliament and of the Council of 18 December 2000 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data by the Community institutions and bodies and on the free movement of such data. URL: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/0177e751-7cb7-404b-98d8-79a564ddc629/language-en> (date of access: 29.08.2023).
5. Директива Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/1148 від 6 липня 2016 року про заходи для високого спільного рівня безпеки мережевих та інформаційних систем на території Союзу. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_013-16 (дата звернення: 29.08.2023).
6. Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol) and replacing and repealing Council Decisions 2009/371/JHA, 2009/934/JHA, 2009/935/JHA, 2009/936/JHA and 2009/968/JHA. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0794> (date of access: 29.08.2023).
7. Council decision setting up Eurojust with a view to reinforcing the fight against serious crime (2002/187/JHA). URL: [http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/Eurojust-framework/ejdecision/Eurojust%20Decision%20\(Council%20Decision%202002-187-JHA\)/Eurojust-Council-Decision-2002-187-JHA-EN.pdf](http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/Eurojust-framework/ejdecision/Eurojust%20Decision%20(Council%20Decision%202002-187-JHA)/Eurojust-Council-Decision-2002-187-JHA-EN.pdf) (date of access: 29.08.2023).
8. Act of the Joint supervisory body of Eurojust of 23 June 2009 laying down its rules of procedure 2010/C 182/03. URL: <http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/Eurojust-framework/jsb/jsb/Act%20of%20the%20Joint%20Supervisory%20Body%20of%20Eurojust%20%282009%29/JSB-Act-2009-06-23-EN.pdf> (date of access: 29.08.2023).

Підручники та навчальні посібники:

1. Антипенко В.Ф., Тимченко Л.Д., Беглий О.В., Радзівілл О.А. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т. / під ред. В.Ф. Антипенка. Київ: НАУ, 2012. Т. 1. 420 с.
2. Баймуратов М.О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ: Фенікс, 2018. 762 с.
3. Бем М., Городиський І., Саттон Г., Родіоненко О. Захист персональних даних: правове регулювання та практичні аспекти: науково-практичний посібник. Київ: К.І.С., 2015. 220 с.

4. Бем М., Городиський І. Захист персональних даних: правове регулювання та практичні аспекти: науково-практичний посібник. Київ: К.І.С., 2021. 157 с.
5. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: підручник / За ред. В.Г. Буткевича. Київ: Либідь, 2002. 608 с.
6. Буткевич О.В. Історія міжнародного права: підручник. Київ: Ліра-К, 2013. 416 с.
7. Войціховський А.В. Міжнародне право: підручник. Харків: ХНУВС, 2020. 544 с.
8. Дмитрієв А.І., Муравйов В.І. Міжнародне публічне право: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2001. 640 с.
9. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т. / Антипенко В.Ф., Тимченко Л.Д., Беглий О.В., Радзівілл О.А. та ін.; за заг. ред. В.Ф. Антипенка. Київ: НАУ, 2012. Т. 1. 420 с.
10. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. / Мицик В.В., Буроменський М.В., Буткевич О.В. та ін.; за ред. В.В. Мицика. Харків: Право, 2019. Т. 1: Основи теорії. 416 с.
11. Пазюк А.В. Захист прав громадян у зв'язку з обробкою персональних даних у правоохоронній діяльності: європейські стандарти і Україна. Київ: МГО «Прайвесі Юкрейн». 2001. 260 с.
12. Перепьолкін С.М., Сироїд Т.Л., Філяніна Л.А. Міжнародне право: словник-довідник / під заг. ред. Т.Л. Сироїд. Харків: Юрайт, 2014. 408 с.
13. Посібник з європейського права у сфері захисту персональних даних. Київ: К.І.С. 2015. 216 с.
14. Посібник з європейського права у сфері захисту персональних даних. Київ: К.І.С., 2020. 432 с.
15. Сироїд Т.Л. Міжнародне право: навчальний посібник. Харків: ХНУВС, 2009. 336 с.
16. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса: Фенікс, 2018. 744 с.
17. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право: підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 648 с.
18. Сироїд Т.Л., Гавриленко О.А., Тітов Є.Б., Фоміна Л.О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / під ред. Т.Л. Сироїд. Харків: Право, 2018. 292 с.
19. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посібник для підготовки до зовн. незалеж. оцінювання: за заг. ред. Т.Л. Сироїд. 5-те вид., перероблене і доповнене. Харків: Право. 2023. 474 с.
20. Теліпко В.Е., Овчаренко А.С. Міжнародне публічне право: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 608 с.

Допоміжна література:

1. Караман І.В., Козіна В.В. Європейський суд з прав людини, Європейська конвенція з прав людини та індивідуальні заяви: перше знайомство. Київ: ВАІТЕ, 2015. 136 с.
2. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / за заг. ред. Т.Л. Сироїд. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2018. 292 с.
3. Червяцова А.О. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Європейський суд з прав людини: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2011. 136 с.
4. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби: навч. посібник. Київ: Либідь. 1998. 248 с.
5. Дженіс М., Кей Р., Бредлі Е. Європейське право у галузі прав людини: джерела і практика застосування. Київ: Артек, 1997. 624 с.

6. Конституційні акти Європейського Союзу (в редакції Лісабонського договору) / пер. Г. Друзенка та С. Друзенко, за заг. ред. Г. Друзенка. Київ: «К.ІІ.С.», 2010. 536 с.
7. Копійка В. В., Шинкаренко Т.І. Європейський Союз: історія і засади функціонування: навч. посібник. Київ: Знання, 2009. 751 с.
8. Циганкова Т.М., Гордєєва Т.Ф. Міжнародні організації: навч. посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2001. 340 с.
9. Bennett Colin. Regulating Privacy: Data Protection and Public Policy in Europe and the United State. Ithaca: Cornell University Press. 1992. 263 p.
10. Carey Peter. Data Protection: A Practical Guide to UK and EU Law. 6th Edition. Oxford: Oxford University Press. 2020. 752 p.
11. Henriksen Anders. International Law. Oxford: Oxford University Press, 2017. 346 p.
12. Kuner Christopher, Bygrave Lee, Docksey Christopher, Dreschler Laura. The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Commentary. Oxford: Oxford University Press. 2020. 1300 p.
13. Rosemary Jay. Guide to the General Data Protection Regulation: A Companion to Data Protection Law and Practice. 4th revised edition. London: Sweet & Maxwell, 2017. 524 p.
14. Show Malcolm. International Law (Ninth Edition). Cambridge: Cambridge University Press, 2021. 1308 p.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт Human Rights Watch. URL: <http://www.hrw.org> (дата звернення: 29.08.2023).
2. Офіційний сайт Асоціації держав Південно-Східної Азії. URL: <https://asean.org> (дата звернення: 29.08.2023).
3. Офіційний сайт Африканського Союзу. URL: <https://au.int> (дата звернення: 29.08.2023).
4. Офіційний сайт Дитячого фонду ООН. URL: <http://www.unicef.org> (дата звернення: 29.08.2023).
5. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <http://europa.eu> (дата звернення: 29.08.2023).
6. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини. URL: <http://www.echr.coe.int> (дата звернення: 29.08.2023).
7. Офіційний сайт Європейської поліцейської агенції (Європол). URL: <https://www.europol.europa.eu/> (дата звернення: 29.08.2023).
8. Офіційний сайт Міжнародного Комітету Червоного Хреста. URL: <http://www.icrc.org> (дата звернення: 29.08.2023).
9. Офіційний сайт Міжнародного кримінального суду. URL: <https://www.icc-cri.int> (дата звернення: 29.08.2023).
10. Офіційний сайт Міжнародного суду Організації Об'єднаних Націй. URL: <http://www.icj-cij.org> (дата звернення: 29.08.2023).
11. Офіційний сайт Amnesty International (правозахисна організація «Міжнародна Амністія»). URL: <https://www.amnesty.org> (дата звернення: 29.08.2023).
12. Офіційний сайт Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерпол. URL: <http://www.interpol.int> (дата звернення: 29.08.2023).

13. Офіційний сайт Організації Американських держав. URL: <http://www.oas.org> (дата звернення: 29.08.2023).
14. Офіційний сайт Організації з безпеки та співробітництва в Європі. URL: <http://www.osce.org> (дата звернення: 29.08.2023).
15. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: <http://www.un.org> (дата звернення: 29.08.2023).
16. Офіційний сайт Північноатлантичного альянсу. URL: <http://www.nato.int> (дата звернення: 29.08.2023).
17. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <http://coe.int/> (дата звернення: 29.08.2023).
18. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <http://www.wto.org> (дата звернення: 29.08.2023).